

Ovcharuk V.V., Ovcharuk V.H.
Vinnitsia National Technical University

FEATURES OF MOTOR PREPAREDNESS OF STUDENTS OF THE FACULTY OF POWER ENGINEERING AND ELECTROMECHANICS OF VINNYTSIA NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY

Summary

This article explores and analyzes the level of preparedness of students of the Faculty of Power Engineering and Electromechanics of VNTU. The analysis of recent research and publications on this topic has been conducted. 120 students of 1st-4th courses took part in testing. With the help of mathematical statistics, static criteria have been defined and comparative analysis of motor preparedness has been conducted. The ways of perfection of physical preparedness of students of FPEEM during studies in the university were found out.

Keywords: physical education, students, testing, motor preparedness.

УДК 378.146.1:811.111

РОЗРОБКА ЕФЕКТИВНИХ ТЕСТІВ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЧИТАННЯ АНГЛОМОВНИХ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕКСТІВ

Пасічник М.В., Жигалко С.Е.
Українська інженерно-педагогічна академія

У статті наголошено на необхідності створення у неможливих вищих навчальних закладах України нової моделі мовної підготовки. Підкреслено важливість формування у майбутніх інженерів-педагогів компетенції у читанні англійських професійно орієнтованих текстів. Проаналізовано загально визнані якісні характеристики тестів. Розглянуто взаємний позитивний та негативний вплив якісних характеристик тесту один на одного. Запропоновано конкретизувати методичні принципи тестування з урахуванням специфіки читання як окремого виду мовленнєвої діяльності для реалізації контролю рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх інженерів-педагогів у читанні англійських професійно орієнтованих текстів.

Ключові слова: професійно орієнтоване читання, контроль, компетенція у читанні, якісні характеристики тесту, баланс чинників.

Постановка проблеми. Українська система професійної освіти має на меті сьогодні підвищення конкурентоспроможності майбутнього спеціаліста на ринку праці, що передбачає вільне володіння своєю професією згідно з міжнародними стандартами. Це зумовлює необхідність створення у неможливих вищих навчальних закладах України нової моделі мовної підготовки, яка базується на розумінні іноземної мови як невід'ємного інструменту майбутньої професійної діяльності студентів. Хоча у сучасній методиці викладання іноземних мов велику увагу приділяється навчанню усному мовленню, тим не менш читання залишається одним з головних завдань навчання іноземним мовам в технічних ВНЗ. Компетенція майбутніх спеціалістів у читанні має включати в себе вміння працювати зі спеціальними текстами, знання термінів у сфері своєї спеціальності, навички професійно орієнтованого перекладу.

Слід відмітити, що реорганізація моделі мовної підготовки потребує використання нових підходів не лише до організації навчального процесу, а й до процесу контролю навчання іноземних мов.

Забезпечення контролю рівня сформованості мовленнєвої компетенції студентів в читанні англійських професійно орієнтованих текстів на всіх етапах процесу навчання є важливою передумовою ефективного зворотного зв'язку і, відповідно, ефективного навчання загалом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як відомо, ефективність тесту вимірюється за допомогою певних чинників. Загально визнаними чинниками є

надійність, конструктивна валідність, економічність, інтеракційність та навчальний вплив [1-7].

Під надійністю тесту розуміється стабільність результатів відповідей тестованих при повторному виконанні тесту, при цьому рівень підготовки тестованих має залишитися незмінним.

Наступний чинник конструктивна валідність вимірює ступінь врахування об'єктами тесту та характером тестових завдань психолінгвістичної моделі оволодіння іноземною мовною діяльністю. Іншими словами, конструктивна валідність оцінює достатність рівня володіння іноземною мовною комунікативною компетенцією, який виявив тест, для здійснення іноземного спілкування в умовах реального життя.

До якісних характеристик тесту відносять також економічність тесту, тобто його здатність забезпечити максимально достовірну інформацію про тестованих при мінімальних витратах часу та зусиль на його підготовку, проведення та обробку результатів; інтерактивність, тобто врахування взаємодії між характеристиками мовленнєвої діяльності тестованого (наприклад, вікові особливості, мовні знання і здібності, емоційний стан) і характеристиками тестового завдання, і навчальний вплив тестування на особу тестованого та вчителів, батьків (мікро-вплив) та систему освіти загалом (макро-вплив).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Окрім розглянутих загально визнаних чинників слід також приділити увагу таким якісним характеристикам тесту як автентичність та практичність. Не викликає сумніву, що всі чинники, які впливають на ефективність тесту, також здійсню-

ють вплив один на одного. При чому цей вплив може бути як позитивного, так і негативного характеру.

Мета статті. Враховуючи вищезазначене, далі слід розглянути зміст чинників, що впливають на ефективність тесту, та взаємний позитивний і негативний вплив чинників один на одного.

Виклад основного матеріалу. Надійність та валідність є суто вимірювальними характеристиками, тому вони вважаються головними показниками ефективності тесту. Під надійністю розуміється стабільність результатів тесту при його багаторазовому виконанні тестованими з однаковим рівнем підготовки. Головною причиною нестабільності результатів тесту виступають оцінки реєтерів [6, с. 2]. З огляду на це, надійність тестів можна визначити за допомогою таких коефіцієнтів:

1) коефіцієнта міжреєтерської стабільності, який вимірюється як коефіцієнт кореляції між результатами оцінювання кількох реєтерів одного і того ж контингенту тестованих.

2) коефіцієнту внутріреєтерської стабільності, який вимірюється як коефіцієнт кореляції між результатами оцінювання одним реєтером двох послідовних тестувань одного і того ж контингенту тестованих за допомогою паралельної форми того ж тесту.

3) коефіцієнту стабільності тесту, який вимірюється як коефіцієнт між результатами двох послідовних тестувань одного і того ж контингенту тестованих за допомогою одного тесту.

Певні фактори сприяють підвищенню надійності тесту, а саме [4]:

1) Репрезентативний вибір об'єктів контролю (залучення до тесту найбільш важливих елементів вивченого матеріалу) та контингенту тестованих (залучення до тестування як найбільш сильної, так і найбільш слабкої частини контингенту студентів).

2) Кількість завдань тесту. Збільшення завдань тесту є прямо пропорційним його надійності.

3) Складність завдань тесту. Тест повинен мати достатню дискримінаційну здатність, тобто здатність визначати як сильних, так і слабких тестованих. При розробці тестових завдань слід дотримуватися оптимальної середньої складності теста, при якій середній відсоток правильних відповідей всього контингенту тестованих має складати не менш ніж 60%.

4) Стабільність зовнішніх умов тестування (усних інструкцій, мотивації тестованих, часу на виконання тесту тощо).

5) Стабільність та стандартизація результатів оцінювання. Ці фактори є найбільш важливими для суб'єктивних мовленнєвих вмінь, зокрема усного мовлення.

Наступною якісною характеристикою тесту є його валідність, тобто здатність тесту вимірювати саме ті параметри володіння іноземною мовою, які передбачалися. У спеціальній літературі виділяють такі типи валідності тесту як порівняльна, прогностична, змістовна, конструктивна, зовнішня. У зарубіжних дослідженнях [5] висловлюється думка про те, що конструктивна валідність об'єднує в собі інші види валідності, тому ефективність тесту має визначатися лише за його конструктивною валідністю. У вітчизняних дослідженнях [1, с. 120] також підкреслюється першочергове значення конструктивної валідності для тесту з іноземної мови, оскільки метою тесту є перевірка рівня володіння певним матеріалом та певними навичками і вміннями мовлення за конкретною програмою.

Конструктивна валідність тесту показує наскільки об'єкти тестування та характер тестових завдань враховують психолінгвістичну модель засвоєння певного

матеріалу або певної моделі комунікативної компетенції. Визначення конструктивної валідності тесту потребує перш за все, встановлення конструкту, яким є системою тестового контролю з іноземних мов виступають компоненти комунікативної компетенції або комунікативна компетенція в цілому. Наступним етапом визначення конструктивної валідності тесту є аналіз мовного матеріалу ТЗ щодо їх відповідності цілям вимірювання даного конструкту.

Щодо розгляду автентичності як якісної характеристики тесту не існує однозначної думки. Деякі науковці зовсім не згадують автентичність як чинник, що впливає на ефективність тесту. Тим не менш більшість зарубіжних тестологів [5, 8, 9] вважають автентичність однією з головних якісних характеристик тесту.

Автентичність тесту означає співвіднесеність характеристик ТЗ з характеристиками завдань в області використання мови або позатестових умовах. Вона забезпечується моделюванням в ТЗ ситуацій реального іншомовного спілкування в позатестових умовах. Так, при розробці тесту з читання слід добирати тексти, з якими, ймовірно, тестовані можуть мати справу в реальному житті.

Така якісна характеристика тесту як інтерактивність розуміється як ступінь та характер залучення індивідуальних характеристик тестованого до виконання ТЗ. До найважливіших інтерактивних характеристик тестованого відносяться мовленнєва та стратегічна компетенції, загальні знання та емоційне ставлення. Забезпечення інтерактивності тесту вимагає врахування специфіки взаємодії між характеристиками мовленнєвої діяльності тестованого та характеристиками ТЗ. Мінімально припустимий рівень інтерактивності забезпечується шляхом максимально можливого підвищення інтерактивності саме тих характеристик тестованих, які були залучені у визначення конструкту. Наприклад, визначення тематики тесту відповідно до загальних знань тестованих підвищує його інтерактивність [6].

Ще однією важливою якісною характеристикою тесту є вплив тесту на суспільство та освітню систему, який відбувається на мікрорівні (рівні особистості) та макрорівні (рівні освітньої системи та суспільства в цілому). Вплив тесту на навчальний процес та його учасників відомий як зворотний ефект. Безпосередні учасники процесу тестування (тестовані та викладачі) підлягають прямому впливу тестів. Так, вплив тесту з іноземної мови на тестованого виражається у досвіді участі у тестуванні та підготовці до нього; оцінюванні його навчальних досягнень за результатами виконання ТЗ; рішеннях, які приймаються на основі оцінки, отриманої за тест. Викладачі за результатами тестування можуть оцінювати ефективність методики навчання та навчально-методичних матеріалів.

Якісна характеристика тесту – практичність – відрізняється від вищезазначених, оскільки вона визначає можливість розробки та впровадження тесту. Практичність тесту пов'язується з такими чинниками як доступність ТЗ для розуміння тестованими, простота організації процесу тестування, можливість проведення тестування в рамках звичайного навчального процесу, простота інтерпретації результатів тестування [4]. Іншими словами, практичність тесту визначається наявністю всіх ресурсів (людських, матеріальних, часових) необхідних для його розробки та реалізації. До людських ресурсів належать розробники тестів, реєтери, адміністратори, технічний персонал, який приймає участь у розробці та проведенні тестів. Матеріальні ресурси складають приміщення для розробки і про-

ведення тестування, обладнання (ком'ютери, магнітофони, копіювальні машини) та матеріали (папір, малюнки, посібники, словники). Часові ресурси – це час потрібний для розробки, проведення та обробки результатів тестів.

Таким чином, практичність тесту визначається співвіднесенням наявних ресурсів та ресурсів необхідних для його планування, розробки та використання.

Всі вищезгадані якісні показники теста не доцільно розглядати незалежно, оскільки вони спричиняють взаємний позитивний та негативний вплив один на одного. Наприклад, підвищення надійності тесту за рахунок збільшення кількості тестових завдань може спричинювати зниження його практичності, оскільки розробка та виконання тесту потребуватиме більше часу. Також підвищення валідності тесту за рахунок високого ступеню його комунікативності збільшує його обсяг і, таким чином, знижує його практичність. Такі чинники як валідність та надійність є взаємолімітуючими. Так, підвищення конструктивної валідності тесту при залученні до конструкту декількох компонентів мовленнєвого вміння одночасно знижує його надійність. І, навпаки, зменшення кількості компонентів мовленнєвого вміння як об'єктів тестування збільшує надійність тесту. Деякі тести можуть вважатися валідними, навіть при невисокому ступені автентичності та інтерактивності. Проте автентичні та інтерактивні тести викликають позитивну реакцію тестованих, що, звісно, підвищує їх валідність.

З метою нейтралізації негативного впливу чинників слід дотримуватися оптимального балансу між ними. Такий баланс може бути досягнений шляхом визначення мінімально припустимого рівня для кожного з якісних чинників тесту. У спеціальній літературі [6] розробникам тестів для досягнення розумного балансу між всіма якісними чинниками пропонується дотримуватися трьох принципів:

1. максимальне підвищення ефективності теста в цілому, а не окремих якісних характеристик.

2. оцінювання окремих характеристик тесту у сукупності їх впливу на загальну ефективність тесту.

3. розрахунок ефективності тесту і відповідного балансу між його характеристиками для кожної конкретної тестової ситуації в залежності від мети і виду тестування в системі тестового контролю.

Висновки і пропозиції. Застосування тестового контролю рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх інженерів-педагогів у читанні англійських професійно орієнтованих текстів може бути дієвим інструментом забезпечення, з одного боку, ефективної оцінки компетенції читання, а з іншого – розвитку його навичок та умінь за рахунок виконання додаткового обсягу вправ, якими фактично є тестові завдання, а також забезпечення позитивних ефективних характеристик студентів, шляхом заохочення позитивного відношення до навчання. Тестовий контроль рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх інженерів-педагогів у читанні англійських професійно орієнтованих текстів логічно вписується в структуру кредитно-модульної системи, на якій ґрунтується сучасне навчання, принаймні в системі координат Болонського процесу.

Створення комплексу ТЗ для тестування рівня сформованості мовленнєвої компетенції має спиратися на певні методичні (системотворчі) принципи тестування, що стосуються усіх компонентів тесту: об'єктів тестового контролю, тестових завдань та критеріїв оцінювання продуктів читання. Методичні принципи тестування потребують конкретизації з урахуванням специфіки читання як окремого виду мовленнєвої діяльності, особливостей кредитно-модульної організації навчального процесу у ВНЗ, вимог чинної програми та специфіки їх реалізації щодо контролю рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх інженерів-педагогів у читанні англійських професійно орієнтованих текстів.

Список літератури:

1. Петрацук О. П. Тестовий контроль у навчанні іноземної мови в середній загальноосвітній школі: Монографія. – К.: Видавничий центр КДЛУ, 1999. – 261 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
4. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование: Науч.-теорет. пособие. – М.: Высш. шк., 1989. – 127 с.
5. Bachman L., Palmer A. Language testing in practice. – Oxford University Press, 1996. – 377 p.
6. Цатурова И. А. Тестирование устной коммуникации / И. А. Цатурова, С. Р. Балуйн. – М.: Высшая школа, 2004. – 127 с.
7. Горчев А. Ю. О методике тестового контроля навыков устной речи / А. Ю. Горчев // Ин. яз. в школе. – 1976. – № 6. – С. 40–47.
8. Weir C. J. Communicative Language Testing. – Prentice Hall International (UK) Ltd, 1990, 218 p.
9. Wall D., Alderson I. C. Examining Washback: The Sri Lankan Impact Study // Language Testing. 1993. – № 10. – P. 41–69.

Пасечник М.В., Жигалко С.Э.

Украинская инженерно-педагогическая академия

РАЗРАБОТКА ЭФФЕКТИВНЫХ ТЕСТОВ ДЛЯ КОНТРОЛЯ ЧТЕНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННЫХ ТЕКСТОВ

Аннотация

В статье отмечено необходимость создания в неязыковых высших учебных заведениях Украины новой модели языковой подготовки. Подчеркнуто важность формирования у будущих инженеров-педагогов компетенции в чтении англоязычных профессионально ориентированных текстов. Проанализированы общепризнанные качественные характеристики тестов. Рассмотрено взаимное позитивное и негативное влияние качественных характеристик теста друг на друга. Предложено конкретизировать методические принципы тестирования с учетом специфики чтения как отдельного вида речевой деятельности для реализации контроля уровня сформированности речевой компетенции будущих инженеров-педагогов в чтении англоязычных профессионально ориентированных текстов.

Ключевые слова: профессионально ориентированное чтение, контроль, компетенция в чтении, качественные характеристики теста, баланс факторов.

Pasichnyk M.V., Zhyhalko S.E.

Ukrainian Engineering Pedagogics Academy

DEVELOPMENT OF EFFECTIVE TESTS FOR CONTROL OF READING OF THE ENGLISH-LANGUAGE PROFESSIONALLY ORIENTED TEXTS

Summary

The need of establishing a new model of language training in non-linguistic higher educational institutions of Ukraine is highlighted in the article. The importance of the formation by future teacher-engineers the competence in reading English-language professionally oriented texts is emphasized. The commonly recognized quality characteristics are analyzed. The mutual positive and negative influence of the qualitative characteristics of the test on each other is considered. It is proposed to specify the methodological principles of testing taking into account specifics of reading as a separate type of speech activity for the implementation of the control of the level of formation of future teacher-engineers' speech competence in reading English-language professionally oriented texts.

Keywords: professionally oriented reading, control, competence in reading, qualitative characteristics of the test, balance of factors.

УДК 378.147-057.4:528.4

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ

Русіна Н.Г.

Рівненський державний аграрний коледж

У статті розкрито значення навчально-виробничої практики у підготовці землевпорядників; визначено методичні підходи щодо структури практик та їх змісту; проведено аналіз основних факторів, що впливають на процес набуття і удосконалення умінь та навичок під час практичної підготовки землевпорядників.

Ключові слова: фахівець землевпорядник, практична підготовка землевпорядника, навчально-виробничі практики.

Постановка проблеми. Нові соціально-економічні умови суспільного життя потребують фахівців, що здатні працювати в умовах нових реалій та застосовувати найновіші досягнення теорії та практики у процесі професійної самореалізації. В умовах модернізації освіти підвищується роль практики, яка спрямована на формування професійної компетенції. Під час практики студентам доводиться розв'язувати різнопланові практичні завдання, в конкретних ситуаціях знаходити оптимальні шляхи управління виробничими процесами. Тому досить актуальною є проблема практичного навчання студентів у вищих навчальних закладах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Чимало праць останніх десятиліть присвячено різним аспектам практичного навчання. Зокрема, практична

підготовка студентів (М. Будникова, М. Дьяченко, Ф. Каримова, Н. Ничкало, В. Федцова, О. Щербак); організація та зміст практики студентів (І. Бартенева, І. Богданова, З. Курлянд); організаційно-методичне забезпечення практичної підготовки студентів (О. Біляковська, Т. Іщенко, С. Коновалов, І. Мицишин, С. Цюра); організація виробничої практики студентів (Р. Войнола, О. Гармата, Н. Гресь, В. Дуганець, С. Сисоева) організація практичного навчання у вищих навчальних закладах I-II рівнів акредитації (В. Дзюба, Т. Дудник, М. Хоменко) [2,3].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Професійна підготовка землевпорядників є предметом дослідження таких науковців І. Борового, Й. Дороша, І. Ковальчука, А. Мартіна, Л. Паламарчука, А. Третьяка. У їх працях осно-